

יום	יום לחדש	יום מזהר"ו	ליקוטי הלכות ה"ד	ליקוטי משה"ו	משנה ברורה ה"ד	היי מזהר"ו	שולחן ערוך אבן עזר
שבת	ט'	צ"ט.	רנ	הזרה	צ"א - צ"ב	צ"ב - צ"ג	צ"ב - צ"ג
א	י'	צ"ט.	רנא	רעו:	צ"ג - צ"ד	צ"ג - צ"ד	צ"ג - צ"ד
ב	יא'	ק.	רנב	רעו:	צ"ד - צ"ה	צ"ד - צ"ה	צ"ד - צ"ה
ג	י"ב	ק.	רנג	רעו:	צ"ה - צ"ו	צ"ה - צ"ו	צ"ה - צ"ו
ד	י"ג	קא.	רנד	רעה:	צ"ו - צ"ז	צ"ו - צ"ז	צ"ו - צ"ז
ה	י"ד	קא:	רנה	רעה:	קא - קב	צ"ז - צ"ח	צ"ז - צ"ח
ו	ט"ו	קב.	רנו	הזרה	קב - קג	צ"ח - צ"ט	צ"ח - צ"ט

בקר בני אהרן

יו"ל ע"י קהילת חסידי ברסלב
בנשיאות הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א

181 | פרשת כי תצא | ט' אלול ה'תש"פ

יחד לבבי ליראה שמה

אוי, תכלה שנה וקללותיה, תחל שנה וברכותיה - הוא נאנח מעומק הלב, מייחל לבוא ראש השנה החדשה, שתבוא שנה טובה בלי כל הפחדים והצרות הללו. בעקבות הגניף שהתפשט בעולם נקלעו עסקיו לקשיים גדולים, הכאב והפחד מסובבים אותו תמיד, והוא מקווה שעתה יבואו ימים טובים יותר.

האמנם, רק לכך צריכים עינינו להיות נשואות לראש השנה?! זוהי המשאלה שצריכה למלאות את לבנו בימי הרת עולם!?

יתברך בני, חיי ומזוני להנאתו ולצורך גופו, זאת התפילה בודאי אינה חשובה לפני ה' יתברך, כי זה ידוע ונראה בחוש שכל ימי חיינו הבל וריק וימינו בצל עובר ומה יתרון לאדם בכל עמלו, ועל כן, מי שאינו מסתכל על התכלית האחרון האמתית, למה לו חיים, ומה הנחת רוח לה' יתברך מתפלתו שמתפלל שיתן לו ה' יתברך פרנסה וממון למלאות תאוות בטנו, וה' יתברך יודע ומבין שכל מה שמבקש אינו טובה לפניו כלל, כי מאחר שאינו מסתכל על התכלית בודאי הפרנסה והעשירות שלו הוא בחינת 'עושר שמור לבעליו לרעתו' רחמנא ליצלן".

אפילו כאשר התפילה על ההצלחה הגשמית אכן מיועדת כדי שיוכל לקיים רצונו ה' כראוי ולעבדו בשוב הדעת - אשר אז בוודאי יש להשם יתברך נחת רוח מתפלתו, אולם - סוף סוף התפילה היא טפלה לעיקר עצמו, שהוא עצם קיום התורה, כי כל ההצלחה הגשמית אינה אלא 'הכשר מצוה' כדי שעל ידם יוכל לקיים את התורה, ועל תפילה שכזו אמרו חז"ל (שבת י) שאין להאריך בה יותר מדאי והיא נחשבת 'חיי שעה', והיא גם מסוכנת שייתפסו בה כוונות זרות חלילה.

לעומת זאת ישנה תפילה נפלאה העומדת ברום רומו של עולם, זוהי התפילה לזכות לקיים את התורה אותה אנו לומדים תמיד. תפילה שכזו חביבה היא עד מאד, כי "עיקר התפילה השלימה היא כשאדם מתפלל רק על צרכי נשמתו בעצמו, וכל תפילותיו לזכות ליראת ד' ועבודתו יתברך. ותפילה כזאת אינה טפלה לתורה, אדרבא, תפילה כזאת היא עיקר קיום התורה, מאחר שמבקש רק לקיים את התורה, שזה עיקר שלימות התורה, כי לא המדרש הוא העיקר אלא המעשה" (שו"ת).

זוהי תפלתנו בראש השנה "ובכן תן פחדך ה' אלקינו על כל מעשיך ואימתך על כל מה שבראת וייראוך כל המעשים וישתחוו לפניך כל הברואים וייעשו כולם אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם". אנו מבקשים שזה עצמו תהא כל דאגתנו, רק ליראה את שמה ולעבדך בלב שלם.

כולנו יודעים שעיקרם של התפילות בימי ראש השנה נסובים על הקמת המלכות של השי"ת, שתתגלה מלכותו ותתנשא בעולם כולו, ומוהר"ג (בליקוטי הלכות הל' ראש חודש ה"ה) מחדש חידוש נפלא: התפילה עצמה כידוע היא התגלות מלכות ה', כך גילה רבינו הקדוש (ראה ליקוטי מזהר"ו ח"א מ"ט, וח"ב פ"ד). בעבודת התפילה אנחנו מציירים וקובעים בלבנו היטב את רוממות מלכותו ויראתו והנהגתו יתברך את העולם. כך שכשאנו עוסקים בראש השנה להקים את המלכות דקדושה, כמבואר בכתבי האריז"ל, הרי שאנו עוסקים להקים ולבנות את התפילה.

"בעונותינו הרבים - כותב מוהר"ג - נפלה בחינת מלכות הקדושה מאד, וישראל בגלות, ועיקר נפילת המלכות היא מחמת נפילת התפילה שנפלה מאד, וזה כל עבודתנו בראש השנה להקים ולבנות את התפילה, שהיא בחינת מלכות", הוא מציין על כך את מאמר חז"ל (ברכות דף ה:) הדורשים על הפסוק 'כרום זולת לבני אדם' - "אלו דברים שעומדים ברומו של עולם ובני אדם מזולזלין בהן" ורש"י מפרש שם: "דברים שעומדים ברומו של עולם - כגון תפילה". זוהי נפילת התפילה שעל הקמתה היא עיקר עבודתנו בראש השנה; הזלזול שבני אדם מייחסים לתפילה.

היכן אנו רואים את נפילת מעלת התפילה? וכי אין צועקים מעומק הלב בשעה שזקוקים לרפואה, לישועה, להצלחה בעסקים, לזיווגים וכדומה?! היכן הוא הזלזול בתפילה האמור כאן. אלא שלא עצם הבקשה והפנייה לשם יתברך היא שמזולזלת בעיני הבריות, כי אם הצרכים שעליהם אנו שמים את תפילותינו, שם חל הזלזול העמוק והנפילה הגדולה שאנו עוסקים להקימה בראש השנה.

תכליתה של התפילה, שתהא כלי לגילוי רצונו יתברך בעולם. כאשר אנו מביעים רצונותינו ומאוויונו ונפשונו לעשות רצונו יתברך הרי שהתפילה היא במעלתה האמתית, לכך נועדה התפילה והיא אכן מביאה לגילוי המלכות. אך כאשר כל התפילה סובבת על הפני 'עולם חולף' מבלי שיביאו לתכלית האמתית, הרי שהתפילה הושפלה ונפלה מאד. במקום שתגלה את מלכות השם יתברך, היא משמשת ככלי להתרחק יותר וממנו חלילה.

"כי בוודאי - מוסיף שם מוהר"ג - מי שמתפלל על צרכי גופו ואינו מתכוון כלל בשביל התורה, רק הוא מתפלל שיתן לו ה' "

דבר המערכת

"כי עיקר נצחון המלחמה הוא על ידי הדיבור, שהוא עיקר הכלי זיין של ישראל, כי אין כוחנו אלא בפה כמו שאמרו חכמינו ז"ל" (ליקוטי הלכות, ברכות הראיה ה, ד). רבינו הקדוש אמר בקול חזק מעומק הלב ובקול זיע סגיא על ראש השנה שלו "אין דבר גדול מזה" (היי מזהר"ו, תז). אין פלא שהנחש הקדמוני שם את כל כוחו להפרת קדושה זו ה"ה היל"ת, אף הם עונים בקול צווחה כי לא יתנו לכך שהקבוץ הקדוש יתקיים חלילה. ואנו האמונים עלי דרכו התמימה של רבינו הקדוש יודעים שהכל רמזים להתקרבות, הכל נועד רק לעורר את הלב להתקרב יותר בתפילה ושפיכת לב שהיא עיקר הדבקות, וכלשון רבינו הקדוש: "זוה בחינת 'זפרעה הקריב' שהקריב את ישראל לאביהם שבשמים', שעל ידי רדיפתו אותם נתקרבו יותר להשם יתברך" (ליקוטי מזהר"ו תניינא, ד).

מה נשגבים היו שאגות הלב שבקעו מלכות אברכי קהילתנו שהתקבצו יחד למלחמת מצוה זו, בכלי זיינו של משיח. בערב ראש חודש אלול העע"ט על קברי הצדיקים בגליל ועל ציון התנא האלוקי רשב"י זי"ע. בהתעוררות מופלאה ובדיבורי התחזקות על גודל מעלת הראש השנה שלו ועל כוחו בפה, עמדו שעות ארוכות וזעקו אל ה' בחזקה שלא ינוח שבט הרשע על גורל הצדיקים, ושנזכה להתפלל יחד עמו ברננה. לאחר תפילת ערבית הסבו לסעודת ראש חודש בה הרבו בהמחאת כף וריקודים הממתיקים דינים, ושם נשמעו בהרחבה דבר ראשי החבורות על רוממות מעלת הראש השנה וכח הכיסופים אל קדושה זו, כמו גם ליצנותא דע"ז מכל הרע של ראשי שלטון השמד הנלחמים נגד קדושה זו.

"רק אתם תחזיקו עצמכם יחד" - זוהי הצוואה שרבינו הקדוש ציוונו בערב ראש השנה האחרון שלו, וזהו כוחנו מול כל כוחות הרשע, לזכותנו בעזרת השם לדבר הגדול ביותר, שבו אנו תלויים עם כל העולם כולו.

העורכים

פניני אור

אמרות מהורות מרביה"ק ותלמידיו

מוהר"ג אמר אודות הספר הנשךרף שהעתיקו מפי רבנו ז"ל: "איה האב נישט געקענט כאפן די ווערטער וואס איך שרייב דארטן, נאר דאס, אז דער רבי שרייבט דארטן דאס גרויסקייט פון הכנסת אורחים און בעטן א אורח" - "לא היצלתיה לתפס את התבות שכתבתי שם, רק זאת שכתוב שם גם מעיני הכנסת אורחים והצעת המטה לאורח".

(שיח שרפי קודש)

לתגובות והערות
3323796@gmail.com
ניתן לקבל את הגיליון באימיל מידי שבוע

הדל"ג 6:32 - ניץ ההמה 6:09 - מוזיק"ש 8:39
צאת השבת 7:44 - צאה"ש לר"ת 8:24

זהירות מתאוות אכילה!

בגנו זה סורר ומרה, איננו שמע בקלנו, זולל וסכא הזהור הקדוש דורש פסוק זה על כל בני ישראל, ואומר:

מאן גרים להו לישראל למהוי סורר ומורה לגבי אבהון דבשמיא, בגין דאיהו זולל וסובא בשאר עמין דכתיב 'ויתערבו בגוים וילמדו ממעשיהם' וכתוב 'ויאכל העם וישתחוו', דעיקרא ויסודא אכילה ושתייה, כד עבדין בשאר עמין, דא גרים לון למהוי 'בן סורר ומורה' לגבי אבהון דבשמיא" (זוהר ח"ג דף קצ"ח ע"ב).

והיינו, שהסיבה העיקרית שגורמת לישראל להיות בבחינת "בן סורר ומורה", לסור מדרכי ה', הוא מחמת הזלילה והסביאה, וההימשכות אחר תאוות אכילה ושתייה רח"ל.

ואכן, בליקוטי מוהר"ן תורה י"ז מגלה רבינו שכשהאדם אוכל כ"זולל וסובא", מתגבר עליו כסילות השכל, וזה גורם שיהיה נחשך אצלו האור הגדול של הצדיק, ואינו יכול לקבל ממנו יראה ואהבה.

והרי סיכום הדברים כפי שהם מובאים בליקוטי עצות: "על ידי אכילה בכשרות כראוי, שאוכל במתינות ואינו אוכל בדרך הלעטה, על ידי זה נתתן השכל ונכונה הכסילות. אבל כשאוכל כזולל וסובא, על ידי זה מתגבר הכסילות על השכל, ועל ידי זה נחשך אצלו אור הצדיק, ואינו יכול לקבל ממנו יראה ואהבה" (ליקוטי עצות, אכילה א).

והנה, אע"פ שלגבי בן סורר ומורה אמרו חז"ל שאינו נקרא "זולל וסובא" אלא כשאוכל טרטימר בשר ושותה חצי לוג יין האיטלקי (כמבואר במסכת סנהדרין פרק ה). אעפ"כ לעניינינו, 'זלילה וסביאה' היא שאוכל יותר מצרכו בדרך תאוה.

וכמו שביאר רבי שמשון ברסקי זצ"ל ב"עצות המבוארות" וכתב:

"אכילה בכשרות, פירושה היא שאפילו כשאוכלים מאכלים כשרים לפי ההלכה צריך לאוכלם כראוי, במתינות ובישוב הדעת ולא בדרך תאוות אכילה, כזולל וסובא. היינו, אותם מאכלים כשרים שאוכלים מהם יתר על המידה, הן בשר הן מאכלים אחרים, שבאמת אפשר להסתפק מהם בפחות, רק מחמת תאוה אוכלים יותר מן השיעור הדרוש לקיום הגוף, זהו שנקרא 'זלילה'. וכן כאשר שותים משקאות כשרים, היינו יין שרף, יין, שיכר ושאר משקאות ששותים למעלה מן הנצרך, הרי זה בגדר 'סובא' (עצות המבוארות, אכילה א).

ה' יצילנו מלהיות בן זולל וסובא, ויזכנו לאכול בכשרות כראוי, אמן.

'מניעות' או רמזים מהשמיים?

באמת, בוודאי בתחילת הענין יתגבר הבעל דבר והקטרוגים להזמין איזה סיבות שהם מבחינת 'שלא כסדר' בכדי למנעו על ידי זה ח"ו... ואם רואה שמתגברים המניעות כנגדו, אז צריך להתגבר כנגדם בחשק גדול ביותר, וכמבואר בדבריו ז"ל הרבה בזה" (רמזי המעשיות, שם).

יתירה מזו:

גם במצבים בהם נראה שיש 'אונס' ממש, ואי אפשר בשום אופן לזכות אל הדבר שבקדושה. אשר על מצב כזה אמרו חז"ל: "חשב אדם לעשות מצוה ונאנס ולא עשה, מעלה עליו הכתוב כאילו עשה" (ברכות ו ע"א). אעפ"כ, גם אז אין ראוי לו לאדם לפטור את עצמו מחמת אלו המניעות.

וכמו שלימדנו רבינו:

"אין ראוי להאדם לפטור את עצמו, ולמצוא לעצמו תירוץ, לומר: מאחר שהוא חפץ וחושק לעשות העסק דקדושה רק שיש לו מניעה ואונס, על כן יהיה נחשב לו כאילו עשה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל 'חשב לעשות' וכו'. כי כל זה נאמר רק למי שרוצה לצאת בזה, אזי יוצא בזה, כי מה לו לעשות כי הלא יש לו אונס. אבל מי שאינו רוצה לצאת, רק שהוא רוצה המצוה או הדבר שבקדושה בעצמו, אם כן מה מועיל לו מה שמקילין לו שנחשב כאילו עשה, כי אינו מקור דעתו כלל עם ה'כאילו', כי הוא חפץ ותאב ומתגעגע מאד לעשות המצוה בעצמה ולא לצאת עם ה'כאילו'. כי באמת ראוי לאיש הישראלי שייגמר חפצו ורצונו בכל דבר שבקדושה ולהוציאו מכח אל הפועל בשלימות. ומי שיש לו חשק כזה, בוודאי יזכה לגמור ולהוציאו מכח אל הפועל וישבר ויטבל כל המניעות והאונסים, כי כולם לא באו רק בשביל החשק כנ"ל. וכשיהיה לו חשק חזק כפי מעלות הנחשק כנ"ל, בוודאי יזכה לגמור כל מה שירצה לעשות בעולם, איזה דבר שבקדושה שיהיה" (ליקוטי עצות, מניעות ג).

והנה, כל זה בדברים שברור לנו ע"פ דעת התורה והצדיקים שצריך לעשותם, אמנם כשיש לו לאדם ב' אפשרויות בתוך עבודת ה' גופא, ואינו יודע כיצד להתנהג - בזה שייכת שאלתך ששאלת. והנה, גם בזה, הכלל הוא כך:

בתחילה יש לברר האם אכן ע"פ דעת התורה והצדיקים, אין בירור מוחלט איזה צד עדיף. ואם אכן מדובר בב' צדדים שקולים, אשר בכל אחד מהם יש סברות וטעמים לכאן ולכאן - עליו לצעוק הרבה להשם יתברך שיתקנהו בעצה טובה מלפניו, ואחר ריבוי התפילה והצעקה, יש אכן מציאות שהאדם מסתכל על ההשגחה כיצד ה' מנהיג אותו, ואם הוא רואה שצד אחד נמנע ממנו מחמת כמה מניעות, ומוליקים אותו בדרך השני, הרי הוא מבין מכך שזהו רצון ה' ממנו באותו עת.

וכפי שכתב רבי ישראל קרדונר במכתבו:

"כך קיבלתי מרבי המובהק מוה"ר משה ברסלב ז"ל [תלמיד מוהרנ"ת] שלזכות לעצה אמיתי צריכין מקודם לצעוק הרבה הרבה מעומקא דליבא בבחינת צעק לבם וכו' ותקננו בעצה טובה מלפניך, ואחר הצעקה צריכין להביט על ההשגחה! ויש הרבה בזה לכתוב ולספר, וא"א כעת להאריך בזה".

שאלה:

שלום וברכה!

רציתי להפנות את שאלתי, למדור החדש והנפלא של שאלות ותשובות.

לאחרונה מדברים הרבה מענין המניעות, שלפי דברי רבינו ז"ל הם באים כדי להגביר את החשק. ושאלתי היא: האם יש מצב שיש מניעות וכן צריך לקבל המניעות כמו שהם? דהיינו שיש לקבל שעכשיו רצון השי"ת כך, שאני לא אעשה מצוה זו וכו'. ואם אכן יש מצב כזה, איך אני יודע מתי זה מניעות שיש להתגבר עליהם ומתי צריך להיכנע תחתם?

אשמח לקבל תשובה בהירה. אגרויס'ן יישר כח.

תשובה:

שאלתך חשובה מאד, והיא מטרידה רבים.

ובכן, הבה ננסה לעשות קצת סדר:

דברים שברור לנו ע"פ תורה - תורה שבכתב ושבע"פ ודברי הצדיקים שבכל דור - שצריכים לעשותם, אין לנו ספק שכל הקשיים והבלבולים אינם אלא 'מניעות' שיש לשברם.

וכשם שכשיהיו לאדם מניעות רבות ועצומות להניח תפילין או לאכול בסוכה, לא יתחיל להסתפק אולי מרמז לו בזה השי" שלא יניח תפילין או לא יאכל בסוכה... כך גם בכל שאר מצוות התורה, וכל דברי הצדיקים האמיתיים - ברור לנו שעלינו לקיימם בכל מחיר, וכל המניעות לא באו אלא להגביר את החשק, וצריך להתגבר עליהם ולשברם.

ולא זו בלבד, אלא כל מה שנוגע להתקרבות לצדיק, אשר הוא זה שמקרבו להשם יתברך - אסור לו לאדם לחשוב שאם יש לו מניעות הרי זה סימן שאינו צריך לעשות זה הדבר, אלא אדרבא, ראוי לו להבין מהמניעות והקשיים שעליו להתגבר בחשק גדול יותר.

וכמו שמגלה לנו רבינו בסיפורי מעשיות, ב"מעשה מרב ובן יחיד" (מעשה ה) ש"הבן יחיד" רצה מאד לנסוע לצדיק, כי אע"פ שישב ועסק בתורה ועבודה לא הרגיש טעם וחיות בעבודתו, וסיפרו לו חבריו בני הנעורים שיש איזה צדיק שאצלו יוכל למצוא מזור למכתו ולקבל חיות חדשה. אבל אביו הרב" מנע אותו, וכאשר הוכרח לנסוע עמו מחמת הפצרות בנו, הציב לעצמו סימן ואמר: "בזה אנסה; אם יתנהג כסדר, הוא מן השמים, ואם לאו אינו מן השמים, ונחזור..."

ואכן, מן השמיים סיבבו שהיו כמה וכמה מניעות עצומות על הנסיעה, ומחמת זה נמנע הרב וחזר לביתו עם בנו, עד שלבסוף הסתלק בנו, ובא לאביו בחלום כבעס גדול, והתברר שכל המניעות באו מצד הסט"א, ונסע הרב אל הצדיק וצעק: חבל, חבל, חבל על דאבדין ולא משתכחין" (כמסופר שם כל זה באריכות, עיי"ש).

והמסקנה היוצאת ממעשה זו, כותב הרה"ק מטשעהרין ב"רמזי המעשיות":

"מובן מספור זה איך שבעניינים כאלו אין להעמיד על ניסיונות אם יתנהג כסדר, כי אדרבא ברוב הפעמים אם העניין הוא דבר גדול

פנינים מאירים וחידישים מהזרזים מלוקמים מספרי גדולי הצדיקים ז"ע מתוך רשימותיו של הגר"ם שכמעט שליט"א אשר ציין ורשם לפניו לזיכרון.

לקט ספרי"ם

מהיכל אור שבעת הימים הבעש"ט הקדוש

המקריית שיקרה לאדם, הכל הם באים לעורר אותו. הן דבר אהבה, הן דבר יראה, והתפארות, וניצות, והודיות, והתקשרות (יסוד) וממשלות כלליות וכו'.

בעל שם טוב בראשית אות לט ו-31

ובשעה שעושה תשובה על העבירה מעלה הניצוץ שהיה בה לעולם העליון, וזהו שכתוב (שמות לד, ז) נושא עוון. בעל שם טוב בראשית אות מ מבומקורם חיים אות לז-32

כל מה שיקרה לאדם בא לעורר אותו כלל הדברים: שכל מה שרואה ושומע, וכל

תענוג של עבירה נמשך מניצוץ השבירה שמעתי ממורי הבעש"ט זללה"ה כי התענוג שיש לבעל עבירה נמשך מן הניצוץ של מלכים קדמאין שנפלו בשבירה בקליפות נוגה, ועל ידי אותן ניצוץ בא לידי תשובה.

על כל מה שראה אמר טעמים שנוגעים לעבודת השי"ת וידבר על העצמים (מלכים א, ה) שעל כל מה שראה שלמה המלך ע"ה אמר על כולם טעמים שמגיעים לעבודתו יתברך שמו. בעל שם טוב בראשית אות לט ו-31

לדוד ה' אורי וישעי

ז"ך שבתהילים, באתי להחזיק בשתי ידיים במנהג הזה שלא יזיזו מזה הפרשה, וכל העם יודעים הטעם בזה הפרשה לפי שנאמר בה לולא האמנתי לראות המרמז על אלול" ע"כ. גם מהורנ"ת מזכיר רמז זה בליקוטי הלכות (ה' עדות ה"ה) ומפרשו באופן נפלא, עיי"ש.

תלמידי האריז"ל דיברו בגודל סגולת אמירתו, וכתבו שיש במזמור זה י"ג הוי"ת כנגד י"ג מידות. **ובסידור רבי שבתי** כתב דברים נוראים, וז"ל: "האומר מזמור זה מר"ח אלול עד אחר שמחת תורה ערב ובוקר דבר יום ביומו, אזי הוא מובטח שמוציא שנותיו בטוב ויערב לו, ואפילו גזירה רעה כתובה על האדם מן השמים יכול לבטל ומעביר מעליו כל המקטרגים ושטנים ומארי תריסין, ומבטל מעליו כל גזירות קשות ורעות, ויוצא בדימוס זכאין בדין, ועי"ז ינבוע כל המקטרגים" ע"כ. וכדברים אלו מובא גם **בספר שם טוב קטן** (דף יא) להבעל שם טוב מקראטשין ז"ל, **ובספר זכירה** (ע"ז). אבל אינו מפורש בדבריהם שהיה מנהג לכלל הציבור לאומרה לאחר התפילה.

מאי"ך, ידוע **דהגר"א ז"ל** לא נהג לומר לאחר התפלה לדוד ה' אורי וישעי (מעשה רב ג). **ובשו"ת דברי משה** (סי' לד) להגאון רבי משה הלברשטאם ז"ל חבר הבד"ץ ביאר דעת הגר"א היה שאין לקבוע פסוקים ומזמורים בציבור זולת שיר של יום. והביא שגם הגר"ק **הדברי חיים מצאנז** ז"ל לא היה מנהגו לומר. וכמובן שכל אחד צריך להחזיק כמנהג אבותיו ורבותיו וכל לבבות דורש ה'. ומנהג אנ"ש לאומרו מיד אחרי תחנון קודם קדיש.

המנהג בימי אלול לומר בכל יום בשחרית ומנחה לאחר התפילה מזמור כ"ז שבתהילים "לדוד ה' אורי וישעי".

מנהג זה מובא **במסנה ברורה** (סי' תקפא סק"ב) בשם האחרונים. וכן הוא **במטה אפרים** (שם סי' ז) שכתב בזה הלשון: "נוהגים במדינות אלו מראש חודש אלול ואילך עד יום כ"ז לומר בכל יום אחר גמר התפילה מזמור כ"ז בתהלים לדוד ה' אורי וישעי בוקר וערב, ואומרים אחריו קדיש יתום, ואנו נוהגים לאמר עד שמיני עצרת ועד בכלל". ע"כ. **ובאלף למטה** (אות ה) ביאר שישוד המנהג מבוטט על פי המדרש: "אורי בראש השנה, וישעי ביום הכיפורים, וכי יצפנני בסוכה הוא רמז לסוכות" ע"כ.

ומלשוננו שכתב 'במדינות אלו' משמע שמנהג זה התפשט רק במדינתנו, והוא מנהג שהתפשט רק בזמנו בדורות האחרונים (כידוע המטה אפרים חי בזמן רבינו, ואף נתן הסכמה לספר"ק ליקוטי מוהר"ן), ואכן לא מצינו בראשונים בפירוש שהיה מנהג לומר מזמור זה.

אמנם, **הבעל הטורים** בפרשת נצבים (לו) כבר כתב שיש במזמור זה רמז לחודש אלול, וכן כתב: "ומל ה"א א"ת ל"בכ ו"את ל"בב ר"ת אלול, לכך נהגו להשכים ולהתפלל סליחות מר"ח אלול ואילך, וכן לולא האמנתי לראות בטוב ה', לולא ר"ת אלול, שמאלול ואילך חרדתי נגד ה'". ע"כ. וכן גם **בספר שער המלך** (שנת תקכ"ב) שער א' לחוד שאלול פ"ה הביא רמז זה, וכתב: באתי לדבר בענין המנהג היפה ונכון שנתפשט ברוב הקהילות גדולות וקטנות, שאומרים תיכף אחר התפילה פרשה

דיני עירובי תחומין בקצרה

העיקר שיהיה מתקיים כל משך זמן בין השמשות, ועל כן יש להניח העירוב תמיד במקום המשתמר (נתיבות השבת פמ"ד דין ט).

ב. עירוב בפת, הוא לאו דוקא בפת, **ואפשר לערב בכל מין מאכל הנאכל בסעודה**, הן הבאים כחלק מהסעודה והן הבאים לקינוח סעודה, וכן אפשר לערב בכל דבר הבא ללפת את הפת (חוץ מלח), ובכל מין משקה (חוץ ממים). ואף אם אינו ראוי לו והוא ראוי לאחרים מותר. אך צריך שיהא ראוי לאכילה ממש, לא בשר חי שאינו מבושל (סי' תט ס"ז וסי' שפ ס"ז ביה"ל ד"ה ובשר ועיי"ש ס"ה).

מאכל שאין דרך לאכלו כחלק מסעודת קבע אלא נאכל באקראי מחוץ לסעודה אין מערבים בהם (עי' משנ"ב סי' שפ סק"ג). על כן אין **לערב בסוגי הממתקים והחטיפים שאין דרך לאכלם כלל בתוך הסעודה**, אבל מיני מתקה שדרך להביאם בקינוח סעודה מערבין בהם (תחומי שבת עמ' תקע"ז).

ג. יש להקפיד שהמאכל יהיה כשר, שאם אינה ראויה לאכילה אפילו רק מחשש איסור דרבנן אינה עירוב (משנ"ב סק"ה ועי' שעה"צ סק"יא). ואם המאכל הוא בהכשר מפוקפק, אז אם מעיקר הדין המאכל כשר רק שהוא מחמיר על עצמו חל העירוב, אבל אם יש חשש שהרב המכשיר סומך על שיטה מקילה שאין ראוי לסמוך על זה מעיקר הדין אינו עירוב (עי' סי' שפ משנ"ב סקמ"ז).

ד. שיעור העירוב: כשמשתתפים בפת או בכל מיני מאפים הנאכלים בפני עצמם שיעורם כמזון ב' סעודות, ונחלקו הראשונים י"א שהוא ו' ביצים (345.6 סמ"ק לרחנ"א 600 סמ"ק לחז"א) וי"א ח' ביצים (460.8 סמ"ק לרחנ"א 800 סמ"ק לחז"א), ולכתחילה יש להחמיר בח' ביצים ודיעבד בו' ביצים (מ"ב סק"ג). גם נחלקו האחרונים אם הנפח שנתפח על ידי האפיה מצטרף לשעור, או שמעטרים על ידי החיטים אבל מה שנתפח על ידי האפיה אינו מצטרף (בחז"א עוקצין ג, כתב דמצטרף, ובספר מדות ושיעורי תורה פ"ז דין יט הביא מהאחרונים להחמיר).

אם משתתפים בדבר שרגילים ללפת בו את הפת או לקינוח סעודה אין צריך שיעור ח' ביצים, אלא כשיעור מה שרגילים להביאו כתוספת למזון של ב' סעודות. ומשנתנה ממאכל למאכל כפי מה שרגילים להביאו בסעודה. ובשו"ע (סי' שפ ס"ז) מבואר שיעורים לכמה דברים, כמו: שני ביצים, שני רימונים, חמשה אפרסקים, עשרה אגוזים, אתרוג אחד, ליטרא ירק. ב' רביעיות יין, רביעית חומץ.

ה. קודם שמיני העירוב יש לברר המקום המדויק שרוצה לקנות שבתה, לפי שאינו צריך לקנות שבתה במקום הפת ממש, ואפשר לקנות שבתה גם בסמוך למקום הפת שאילו היה רוצה לאכול העירוב בין השמשות היה יכול להביאו ממקום הנחתו לשם, ועל כן בכל מקום שרוצה לקנות שבתה צריך לכוין לכך, גם אם הוא במקום הפת (סי' תט ס"ז וכן דיין בנתיבות שבת פמ"ד הע' הל' משוערה"ד).

עירוב ברגליו

עיקר מצות עירוב הוא, שיוצא אדם מבעוד יום למקום שהוא רוצה לקנות שם שבתה ושוהה שם כל משך זמן בין השמשות, וכך הוא קונה שבתה במקום שיצא, ולאחר צאת הכוכבים יכול לחזור לביתו ולצאת למחר לדרכו (סי' תט ס"ז). וזה נקרא 'עירוב ברגליו'.

א. צריך לשהות שם כל משך זמן בין השמשות, ובדיעבד אם שהה רק מקצת מזמן בין השמשות נחלקו הפוסקים אם חל העירוב (סי' תט ס"ז וביה"ל שם).

ב. דעת כמה ראשונים (ראב"ד ברמב"ן עירובין עג. ומאירי מה) שאין אדם קונה שבתה רק בעומד במקומו, לא במהלך, ולפי זה **צריך לעמוד במקום אחד כל משך זמן בין השמשות**. ודעת הרשב"א (עבוה"ק ס"ה סכ"א) שהאדם קונה שבתה בין עומד ובין מהלך, ובביאור הלכה (ס"ט תד) כתב שכן משמע מהפוסקים, וכתב דצ"ע למעשה.

ג. אדם קונה שבתה במקומו גם ללא כוונה, אפילו אם היו שם (סי' תט ס"א). אבל אם נמצא בתוך תחום לביתו **צריך כוונה מפורשת לקנות שבתה במקום שעומד**, שאם לא כיון לא קנה שבתה במקומו רק בביתו בלבד (משנ"ב סי' תט סק"ט). וי"א שאם כיון בשעה שיצא מביתו לקנות שבתה במקום שהולך לשם מהני (עי' שעה"צ שם סק"ד ודמסקי"ז צ"ע למעשה).

ד. המערב ברגליו קונה לו מקומו במחשבה לבד, ואין צריך לומר בפיו שקונה שבתה. ועל כן כתב הפרי מגדים (מש"ז סי' תט סק"ז וסי' תטו א"א סק"ד) שאין **לברך ברכת העירוב**, שאין מברכים על דברים שבלב (ועי' נתיבות שבת פמ"ו הע' ה שהביא דבתוס' שבת משמע שיש לברך).

ה. נחלקו הפוסקים אם המערב ברגליו יכול לערב גם לדבר הרשות או רק לדבר מצוה, ולערום צורך יש להקל (סי' תטו שעה"צ סק"א). ואם עירוב לדבר מצוה יכול לילך אף לכתחילה לדבר הרשות (רמ"א שם ס"א).

ו. המערב ברגליו אינו יכול לערב על ידי שליח, ואף אם יצא השליח למקום השבתה ומערב ברגליו אין העירוב מועיל רק לעצמו (ביה"ל סי' תט ס"ז ד"ה ואם). ולכן אין בני משפחה אחת יכולים לסמוך על ראש המשפחה שעירב ברגליו (פרט לקטן הצריך לאמו, עי' סי' תיד).

עירוב בפת

אפשר גם לערב בפת וזה מהני אפילו לכתחילה, שמיני עירוב שבת פת כשיעור מזון שתי סעודות בסביבות המקום שרוצה לקנות שם שבתה, ועל ידי זה נחשב כאילו שובת במקום סעודתו, ובכך מרויח שאין צריך לטרוח ולהחשיך במקום השבתה (סי' תט ס"ז).

א. אפשר להניח העירוב אפילו מתחילת השבוע ביום הראשון (שוני"ה שם ס"ג, וצ"ע אם יכול לברך אז, ונתיבות שבת פל"א הע' ה כתב דאפשר לברך על עירובי חצרות כבר מתחילת השבוע, ויש לחלק).

ו. יברר המקום הנכון להניח שם הפת ולקנות שם שבתה, מחוץ לגבולי העיר כולל עיבורו וריבועו, ובתוך אלפיים וד' אמות מהעיר, שאם הוא בתוך גבולי העיר לא עשה כלום, ואם הוא מחוץ לאלפיים וד' אמות לא קנה עירובו (סי' תת ס"ג ד"ה תט ס"ה). ואם רוצה לערב כדי שיוכל ללכת מעיר שלו לבית שבשכונה הסמוכה, אם חלק מהשכונה הוא בתוך תחום העיר טוב להניח העירוב במקום זה, וירויח שיותר ללכת בשבת גם בעיר שלן בו וגם בכל השכונה יותר מאלפיים, ולא יצטרך לחשב אלפיים אמה ממקום הנחת הפת. ובשנת תש"ד פירסם החזון איש הוראות בעירובי תחומין, וכתב שם, שאם השכונה מתחילה בתוך האלפיים מגבול העיר אפשר להניח פת העירוב גם מופלג מאלפיים מהעיר, כי כל השכונה נחשבת כד' אמות (מובא בקרית אריאל עמ' קפ).

ז. צריך להניח העירוב במקום שיש לו גישה אליו מבעוד יום, לא במקום סגור שאין שם מפתח, ולא במקום שלקחתו כרוכה באיסור דאורייתא (אלו המחמירים לפתוח אריות וחבילות וחוששים בזה לאיסור תורה צריכים לפתחם מער"ש), ושהמקום יהא מותר בהנאה, ואם הוא לכהן צריך שיהא המקום נקי מחשש טומאה באופן שיוכל להגיע לשם באופן המותר. ויכין מקום

שיהא ראוי להשתמר בו הפת (סי' תט ס"א ד ה). **ח. בשעה שמיני הפת מברך: 'ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם אשר קדשנו במצוותיו וצונו על מצוות ערוב'**, שם שכתב לברך בשעת הנחתה יכול לברך כשנוכח עד שקיעת החמה (סי' שסו סקפ"א), שכתב לברך גם אז אין הברכה מעכבת (משנ"ב סי' תטו סק"ד). ואין לברך רק באופן שהעירוב חל בוודאות, ואם יש ספק אם העירוב חל לא יברך.

לאחר הברכה יאמר: **'בזה העירוב יהא מתיר לי לילך ממקום זה אלפיים אמה לכל רוח בַּשָּׁבֵת** (ביום טוב) (או ביום פגור) זה'. אמירה זו מעכבת, ואם לא אמר אינו עירוב (סי' תטו ס"ד).

ז. צריך שיהא העירוב קיים כל משך זמן בין השמשות, סילקו לאחר צאת הכוכבים אינו מעכב. ואם נאכל העירוב בבין השמשות נחלקו האחרונים אם חל העירוב (ביה"ל ס"ט תט).

ח. לכתחילה אין מערבים בפת רק לצורך דבר מצוה, ובדיעבד חל העירוב גם אם הניחו לדבר הרשות. וכן אם עירב לדבר מצוה יכול ללכת גם לדבר הרשות אפילו לכתחילה (סי' תט ס"א ועיי"ש מה נקרא דבר מצוה).

ט. המערב בפת יכול לערב על ידי שליח, ויש בזה כמה פרטי דינים שיבואר בע"ה בגליון הבא.

רבי יחיאל צבי אחיו של רבינו ז"ל (ג)

מכתב קודש

בשנת תקס"ז לפני שבועות שהה רבינו ז"ל בזאסלב, וכתב רבי יחיאל אחיו ותלמידו של רבינו מכתב לרבינו הק' ושטח לפניו צערו מגודל היסורים שרשעים רודפים אותו, ורבינו ז"ל ענה לו במכתב קדוש ונורא, מלא חיזוק והתעוררות, אשר נדפס אחר"כ בחיי מוהר"ן ז"ל:

העתקה אות באות מאגרת כתיבת יד רבינו ז"ל בעצמו, שכתב לאחיו הרב מו"ה יחיאל ז"ל לקרימיניטשאק, שהיה שם מחלוקת עליו, ממתנגדים רשעים, וציערו אותו מאד כמובן מדברי רבינו ז"ל בהאגרת.

"הרבני המופלא ומופלא, חכם השלם"

בעזרת השם, יום ב' פ' בחוקותי, לאהובי אחי, חביבי וידידי, הרבני המופלא ומופלא, חכם השלם, מו"ה יחיאל צבי נ"י, ויופיע. הגיעני מכתבו פה זאסלאב, והיה לי צער גדול מזה, איך מלאו לבם האנשים הרשעים האלה, והעירו פניהם כל כך נגדך, ותמה אני איך לא נמצא טוב לעומת רע לעמוד כנגדם, לבער הרע?!

"תתגדל ותציץ ותפרח בעולם"

"אהובי אחי נפשי ולבבי אל תירא ואל תחת מפניהם, רק חזק ואמץ בתורה וביראת ה' כל היום, כמדובר בין שנינו, וזכות אבותיך מסייעתך. כי כל זה לגדל אותך ולהרבות כבודך, ולגדל שלך, כי כמו שאי אפשר לכל מיני זרעונים לבא לתכלית גידולם, תאלע עד שנותנין מתחילה הגרעין בעפר, ואחר כך הגרעין נתבלה, ואחר בלותו יפרח ויצוץ ונעשה אילן גדול, כן הדבר הזה, שעל ידי זה שמשפילין אותך עד עפר, על ידי זה תתגדל ותציץ ותפרח בעולם. אילו היו יודעין אלו הרשעים מזה, בוודאי לא היו מבזין אותך, כי כל כוונתם לרע."

"אחיך אהובי נאמן, הדרוש שלום תורתך"

"ומהודענא למעלתו כי בדעתו לישב בכאן ק"ק זאסלאב לערך שלשה חדשים, ואחר כך אדעה איך לפנות. ומהודענא שזוגתי מתחלה היה לה שינוי [לטובה, עייני מכתבי רבינו סי' ב], ועכשיו מתהפך והולך ומתמעט כוחה בכל יום, וההוצאה בכאן מרובה. כי היה לי הוצאות בכאן ארבעה וחמישים אדומים [זוגתו של רבינו ז"ל הרבנית הצ' מרת סאסאי ע"ה נסתלקה בערב שבועות באותה שנה בק"ק זאסלב יצ"ו כמ"ש בחיי מוהר"ן סי' קנ"ז, וע"ע שיש"ק ח"ב אות רל"ה]. ותו לא מדי, רק חיים. מנאי אחיך אהובי נאמן, הדרוש שלום תורתך, ומצפה לשמוע ממנו בשורות טובות, ולראותו בחיים ושלום. נחמן במהר"ר שמחה יצ"ו."

יש שזכר לפעולתכם כזה וככא

"זוגתי פורסת בשלום זוגתו. בתי מרים פורסת בשלום כולכם. ולפרוס בשלום תומכיו הנלווים אליו, חזקו ואמצו כי יש שזכר לפעולתכם כזה ובכא. נחמן הנ"ל (עד כאן הועתק את באות מגוף כתיבת רבינו ז"ל בעצמו).

"אחי היקר הוותיק – אהובי אחי חברי"

גם מוזכר רבי יחיאל במכתבי רבינו (סי' ז) שכתב בזה"ל: "ושלום לכבוד אחי היקר הוותיק מוה" יחיאל נ"י". וכן שם במכתבי רבינו (סי' ח): "ולפרוס בשלום אהובי אחי חברי מוה" יחיאל".

בר אבהן

פעם דיבר רבינו ז"ל עם אחיו רבי יחיאל, וסיפר לו רבי יחיאל שמשום איזה סיבה שהיא, לא אמר באותו יום פרק "איהו מקומן" באמירת הקרבנות שבתפילת שחרית, נענה לו רבינו ואמר: "ווי קומט אז א אייניקל פון בעל שם זאל ניישט זאגן איהו?!" = "וכי איך מתאים הדבר לנכד הבעל שם טוב שלא יאמר איהו מקומן?!" (שיש"ק ח"ב אות קצ"ה).

שלא כסדר

סיפרו לנו חכמינו (סנהדרין צ"ב):

בשעה שהפיל נבוכדנצר הרשע את חנניה מישאל ועזריה לכבשן האש, אמר לו הקב"ה ליחזקאל: "לך והחיה מתים בבקעת דורא". כיון שהחיה אותן, באו עצמות וטפחו לו לאותו רשע על פניו, אמר: מה טיבן של אלו? אמרו לו: חבריהן של אלו מחיה מתים בבקעת דורא. פתח ואמר: "אתהי קמה רבך בין ותמהוהי קמה תקיפין מלכותה מלכות עולם ושלטנה עם דר ודר" - אותותיו כמה גדולים, מופתיו כמה תקיפים, מלכותו מלכות עולם ושלטונו בכל דור ודור]. בא מלאך וסטרו על פיו, שביקש לגנות כל שירות ותשבחות שאמר דוד בספר תהילים. ופירש רש"י: "שהיה מסדר שבחות נאות יותר מדוד".

ולכאורה יש להבין: וכי נשיאת פנים יש כאן? ומה לי אם יגנה ספר תהלים, והרי הוא מרבה בשבחיו של הקדוש ברוך הוא, ומדוע סטרו המלאך על פיו שישתוק? ובפרט שהשבח מגיע ממלך אדיר ממלכי האומות שיש בזה חשיבות כפולה ומכופלת.

אלא שהבדל גדול ויסודי יש בין שבחיו של דוד מלך ישראל לבין אותן של נבוכדנצר:

דוד המלך ע"ה, נעים זמירות ישראל, היה מהלל ומשבח את בוראו לא רק בימים של שמחה וישועה אלא גם בימי צר ומצוק, בעת אשר עברו עליו גלים ומשברים קשים, תמיד תמיד הרבה בשבחיו של מקום ובהילולו, כמו שרואים רבות בספר תהילים: אזכרה נגינתי בלילה... מקצה הארץ אלך אקרא. וראה ברש"י על הפסוק (תהלים י"ד) מהולל אקרא ה': "בהילולים אקראנו ואתפלל לפניו תמיד, כלומר אף לפני התשועה אני מהללו, לפי שבטוח אני שאושוע מאויבי". ובזוהר (שמות ק"ז) מובא שגם תוך כדי צערו היה דוד קם תמיד לשבח את המלך, היינו להללו ולשבחו.

אי לכך, לו נאה ולו יאה לומר שירה לפני השי"ת בעת שמראה נוראותיו ונפלאותיו. היינו רק אדם כזה שגם בעת "צרה ויגון אמצא" הוא מקיים "שם ה' אקרא" - רק זה יש לו זכות לקיים "כוס ישועות אשא ובשם ה' אקרא". רק מי שנאחז בהשי"ת בין בטיבו ובין בעקו, תמיד עיניו אל אביו שבשמים שיושיעו ויוציאו ממצוקותיו, וגם אם אינו רואה מיד את הישועה בעיניו, עומד הוא על עמדו ואינו בועט ח"ו אלא מייחל ומצפה תמיד להשי"ת, בידעו היטב כי רק בידו להושיע ואפס זולתו - אחד כזה, שבחיו והילוליו חשובים הם ויקרים עד למאד.

אבל אותו רשע נבוכדנצר, שלא מצא לנכון להלל את השי"ת אלא אך ורק בשעה שראה את נפלאותיו עין בעין ולא במצב אחר - לכן בא מלאך וסטרו על פיו, כאומר: בוא ונראה אם גם עכשיו תאמר שירה, גם אחר שסטרו על פיך, היינו גם בעת צרה ושפלות הדעת... (עיי' בספר שארית מנחם מהרה"ק מקאצק ז"ע פרשת אחרי).

ואמנם ידיעה נחוצה זאת, על האדם לדעת, והוא כלל חשוב ויסודי שבלעדי אי אפשר לעבור את העולם הזה המלא ירידות ומכשולות - שצריך להתחזק ולהתאמץ

לאחוז את עצמו עם השי"ת בכל המצבים, שכן לכן נוצר האדם, בכדי להמליכו ית' בכל מקום ומקום, בין בירידה ובין בעליה.

כי זאת לדעת שענין העליות והירידות אינן רק נחלת המין האנושי, אלא כלליות הבריאה כולה מסודרת בזה האופן של עליות וירידות; אור וחושך, יום ולילה, קיץ וחורף. וכן הוא סדנא דארעא: הרים ובקעות, תלול ומישור וכו'. והאדם הוא עולם קטן, וכל מה שיש בעולם יש באדם (קה"ר א' ט'. אדר"ג ל"א). וזה כאמור מנפלאות תמים רעים בסוד הכמוס אשר עמו, אבל זאת היא המציאות, וכן נמשך סדר הבריאה באופן נפלא מהידוע תעלומות.

[ובתור רעיון ניתנה רשות לדרוש, שהוא מפני שלא יתגאה הנברא, ויהיה עניו בעת שהוא במדרגת עליה, ולזכור שהוא ביד ה' המשפיל גאים ומגביה שפלים...]

וכדברים האלו כותב רבינו בליקוטי מוהר"ן (תנינא סי' פ"ב):

"כתיב 'אחור וקדם צרתני' (תהלים קל"ט) זה בחינת כסדר ושלא כסדר, 'קדם' הוא בחינת כסדר - בחינת א"ב כסדר, ו'אחור' הוא בחינת תשר"ק שלא כסדר, עכ"ל.

והנה מלשון הכתוב "צרתני" משמע כי זאת היא מציאות "צירת" האדם, שלפעמים ילך לו כסדר ולפעמים שלא כסדר; לפעמים בהארת פנים, ולפעמים בהסתרת פנים; יש והעניינים מתנהגים כרצונו, ויש אשר מתנהג לו היפך רצונו. וכן מצב רוחו של אדם ניתן לשינויים רבים, משמחה לעצבון רוח וחזור חלילה, ומתחלף לו בכל עת ועונה לכל אחד באופן אחר ושונה, ויש כאלו שעוברים עליהם עליות וירידות מן הקצה אל הקצה, בבחינת "יעלו שמים ירדו תהומות".

וצריך כל אדם במשך כל ימי חייו לעבוד את השי"ת בכל הגלים שעוברים עליו, כל אחד לפי עניינו, אשר על זה סובבים המון שיחות של רבינו הק' ומוהר"ן ז"ע - להתאחז בהשי"ת תמיד בכל האופנים והמצבים, בבחינת "אחזתי ולא ארפנו", גם אם יעבור עליו מה, כי זהו תיקונו המיוחד לו מהידוע-תעלומות.

עוד כתב שם רבינו: "וכשהולך לאדם שלא כסדר, זהו התנגדות הרצון, אני רוצה שיהיה כן הדבר, והדבר להיפך, שלא כסדר. וזה בחי' מלחמה, כי כל מלחמה הוא התנגדות הרצון, הוא בחי' שלא כסדר".

ובהמשך מבאר שם רבינו שהדרך לנצח את האויב במלחמה, היא על ידי "ושבית שביו", כי כל דבר שנמשך ממקום גבוה, נקרא 'שביו', כמו שכתוב (תהלים סו) "עלית למרום שבית שביו". והכוונה בזה שכביכול צריך להכניס את אלקותו אצלך, שתאמין שהכל מהשי"ת, מאולפו של עולם, ואין שום מקרה בעולם, וכי הבורא יתברך יכול לעזור ולהושיע בכל עת ורגע. ועל ידי כך תזכה ל"נתנתו ה' אלקיך בידך" - לנצח המלחמה, שיומתקו הדינים ויתהפכו משלא כסדר לכסדר.

<p>ברכת מול טוב להרה"ח ר' שמעון אלעזר קניג שליט"א להלל נישואו בנו הר"ר יחיאל מיכל ח"ו עב"כ בשנת ת"פ ה"ר ש"י לנפת בית נאמן בישראל בדרך רביה"ק יצ"א</p>	<p>ברכת מול טוב להרה"ח ר' אברהם טקטוק שליט"א להלל ארוסו בנו הבח"ח ישראל נ"ו עב"כ בת הרה"ח ר' נתן ליבשיץ שליט"א ה"ר ש"י לנפת בית נאמן בישראל בדרך רביה"ק יצ"א</p>	<p>ברכת מול טוב להרה"ח ר' דוד חובינין שליט"א להלל זיכוסו בנו ישעי' נ"ו לעול תורה ומצוות ה"ר ש"י לנפת בית נאמן בישראל ולחוב נחת דקדושה</p>	<p>ברכת מול טוב להרה"ח ר' יעקב מאיר שכטער שליט"א להלל ארוסו הנכד ה"ר ש"י לנפת בית נאמן בישראל בדרך רביה"ק יצ"א</p>
--	---	--	---

נערך ע"י הרה"ח רבי נחמ"ל שווארצמן שליט"א בעמ"ס "אוצרות עלים לתרופה".